

ERA NOWE HORYZONTY

Wrocław, 22 lipca – 1 sierpnia 2010

Wystawa poświęcona Wojciechowi Jerzemu Hasowi

Galeria Sztuki Współczesnej Awangarda we Wrocławiu, ul Wita Stwosza 32, od 23 lipca do 30 sierpnia 2010

Wojciech Jerzy Has, bohater retrospektywy 10. ERA NOWE HORYZONTY, jeden z największych wizjonerów polskiego kina, reżyser filmowy, scenarzysta, producent i pedagog, dał się poznać jako eksperymentujący indywidualista, unikający politycznych, czy komercyjnych uwarunkowań w swojej twórczości. Był artystą osobnym, a nawet wyobcowanym. Najważniejsze swoje filmy stworzył w okresie rozkwitu szkoły polskiej, ale niejako obok niej, w swojej własnej poetyce. Stąd może nadal nie wiemy o nim wszystkiego. Piotr Marecki zaliczył Hasa do grona wielkich mistrzów, artystów-egoistów, którzy od podstaw wymyślili swoją konwencję, rozpoznawalny styl i wykorzystali go do granic, nie pozostawiając zbyt wiele dla swoich artystycznych pogrobowców. Mimo to współcześni filmowcy wciąż czerpią z ukształtowanego przez niego, artystycznego „tworzywa”. W dobie „sztuki recyklingowej” światy Hasa przestają być jedynie elementem historii kina, ożywają w kolejnych filmowych projektach.

„Współczesność nakazuje przeformułować wiele poglądów na temat sztuki - pisze Marecki - a w szczególności tych jej obszarów, które rozpatrywane są w kategorii oryginalności, kopii, epigoństwa, świadomego nawiązywania, naśladownictwa czy wręcz ściągania. Kultura jest dzisiaj pojmowana w kategoriach *open source* - jako wielka skarbnica motywów, tematów, postaci, wątków, stylów, z których można bezkarnie czerpać. Artyści przestają posiadać prawa autorskie (copyright) do wymyślonych przez siebie konwencji i dzieła udostępniają na zasadzie copyleft, co umożliwi swobodne korzystanie z „opatentowanych” przez nich stylów”. Has wciąż jest nam potrzebny - jako istotny bohater historii sztuki, poddający się współczesnym interpretacjom, ale i jako otwarte źródło.

Wystawa poświęcona Wojciechowi Jerzemu Hasowi, organizowana w 10 rocznicę śmierci reżysera, będzie opowiadała o człowieku i artyście, wizjonerze polskiego kina otoczonym grupą oddanych współpracowników i wybitnych aktorów. Przygotowywana ekspozycja będzie okazją nie tylko dla przypomnienia i prezentacji postaci i dzieł wybitnego twórcy, ale także przyczynkiem do skonfrontowania Hasa ze współczesnym kinem, które reżyser - w swoim czasie i na swój sposób - antycypował.

Celem wystawy jest pokazanie różnorodności estetyk Hasa, jego niezwyklej wizjonerskiej wyobraźni, sposobów komponowania filmowego kadru, czy przejmującego zainteresowania reżysera kondycją człowieka. Temperament twórczy Hasa nie daje się wpisać w wystawę zrealizowaną w sposób akademicki, z klasyczną narracją, z początkiem i końcem sugerującym rozwój czy przemiany. Dynamika jego twórczości ma wykres sinusoidalny, co zostanie podkreślone poprzez wprowadzenie kilku dominant, uwydatniających znaczenie szczególnie ważnych dzieł. Ponadto, nawiązując do międzynarodowego kontekstu MFF ENH, na wystawie zaznaczone zostaną wpływy twórczości Hasa na reżyserów europejskich i światowych.

Prezentacja skierowana jest do szerokiego i bardzo zróżnicowanego kręgu odbiorców, ze szczególnym uwzględnieniem widza młodego. Wystawa nie ma zatem charakteru naukowego, charakterystycznego dla dyskursu wąskiej grupy specjalistów. Jej celem nie będzie rozstrzygnięcie, czy na twórczość Hasa większy wpływ miało słowo (literatura), czy obraz (sztuki plastyczne) lub czy reżyser był bardziej ekspresjonistą, surrealistą czy artystą na wskroś barokowym. Hasa inspirował bowiem każdy z tych nurtów i korzystał z nich w sposób wirtuozerski, a słowo - czy precyzyjniej - atmosferę, jaką opisywało, ukazywał w obrazie po mistrzowsku.

Akcja będzie toczyła się wokół 14 fabuł / *Pętla* (1957), *Pożegnania* (1958), *Wspólny pokój* (1959), *Rozstanie* (1960), *Złoto* (1961), *Jak być kochaną* (1962), *Rękopis znaleziony w Saragossie* (1964), *Szyfry* (1966), *Lalka* (1968), *Sanatorium pod klepsydrą* (1973), *Nieciekawa historia* (1982), *Pismak* (1984), *Osobisty pamiętnik grzesznika przez niego samego spisany* (1985), *Niezwykła podróż Baltazara Kobera* (1988)/, niezrealizowanego filmu *Osiół grający na lirze* oraz ważnych dla jego twórczości krótkich metraży (*Moje Miasto*, *Ulica Brzozowa* czy *Harmonia*). Wystawa będzie miała charakter multimedialny. Podstawowe medium to czarno-biała fotografia (fotosy, zdjęcia z planów filmowych, zdjęcia prywatne), wzbogacona m.in. materiałami audio (radiowe nagrania wypowiedzi reżysera) oraz wideo (fragmenty programów z udziałem i poświęcone reżyserowi), a także materiałami związanymi z poszczególnymi filmami (rysunki, projekty scenograficzne).

Organizatorem wystawy jest MFF ERA NOWE HORYZONTY we współpracy z Galerią Sztuki Współczesnej Awangarda we Wrocławiu, Muzeum Kinematografii w Łodzi oraz Filmoteką Narodową w Warszawie. Jednak wiele nie pokazywanych dotychczas fotografii i pamiątek związanych z Wojciechem Jerzym Hasem będzie pochodziło z archiwów prywatnych, krajowych i zagranicznych.

Więcej informacji: www.enh.pl

Wydarzenie realizowane w ramach projektu pod nazwą „Organizacja wybranych wydarzeń kulturalnych w ramach 10-tej jubileuszowej edycji Międzynarodowego Festiwalu Filmowego ERA NOWE HORYZONTY (MFF ENH) we Wrocławiu”. Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego programu Operacyjnego dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2007-2013.

Fundusze Europejskie – dla rozwoju Dolnego Śląska